

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ

Γιὰ ἰδῆς τοῦ λόγκου τὸ θεριὸ, τοῦ βράχου τὸ ξεφτέρι,
Γιὰ ἰδῆς τῆς ἄγριας θάλασσας τὸ φοβερὸ δελφίνι. *)
Πόσον ὁ Νόμος τῶκλεισε στενὰ μέσ' στὸ κλουβί του.

Ξαγριωμένο τὸ θεριὸ τινάζει τὰ δεσμά του
Ἀφρίζει ἀπὸ τῆ λύσσα του, κι' ἀφρός αἱματωμένος
Βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα του, δαγκάει τὰ σίδερά του
Ποῦ μένουνε ἀλύγιστα, καὶ τὰ σκληρά του δόντια
Σ' ἐκεῖνα τρίζουν τρίθονται μὲ λύσσα μὲ μανία.

Σκῶν' ἄγρια τὸ πρόσωπο, τὸ βλέμμα του καρφώνει
Ψηλὰ νὰ ἰδῆ τὸν Οὐρανὸ, ἀλλ' Οὐρανὸ δὲ βλέπει,
Κι' ἀπόκρυφός του στεναγμὸς ψηλὰ στὴ φυλακὴ του
Ἀντήχησε, λὲς κι' ἦτανε φωνὴ ξαγριωμένου
Πτηνοῦ τῆς νύχτας, τσ' ἐρημιᾶς, τῆς συμφορᾶς, τοῦ τάφου.
Χτυπιέται καὶ ξεσχίζεταί' σὰ λυσσασμένη τίγρι
Καὶ σὰν τὸ φίδι στρίφτεται ἀπάνου στὸ κορμί του.
Σκούζει, μουγκρίζει, σέρνεται, νὰ βρῆ τόπο νὰ φύγη,
Ἀλλὰ τὰ σίδερα σφιχτὰ, λὲς, τῶχουν καρφωμένα
Τὰ πόδια του ποῦ φεύγανε ἀπὸ μιὰ ράχι σ' ἄλλη.
Αἷμα ξερνάει καὶ χολή, πρώτη φορὰ τὸ δάκρυ
Ἐπρόβαλε στὰ μάτια του, δάκρυ φαρμακωμένο,
Ὡ Λάμπρε, ἀν ἐμάθηνες ἀπὸ παιδί νὰ κλάψης
Σ' τοῦ κόσμου τὰ παθήματα, τὸ δάκρυ σου φαρμάκι

*) Ἔστιν γνωστὸν ὅτι ὁ περιβόητος ληστὴς Λάμπρος ἦτον οὐκ ἄττον καὶ πειράτης ἐπιτήδειος.

ΠΑΡΩΒΑΓΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

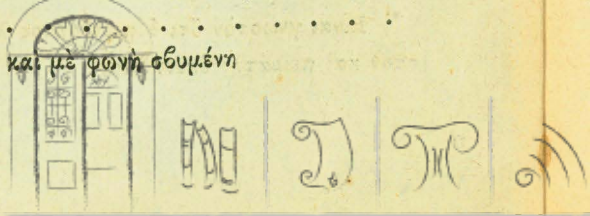
Δὲ θάβγαιν' ἀπ' τὰ μάτια σου γιὰ νὰ σὲ φαρμακώσῃ,
Ἀλλὰ θὰν ἦτον βάλσαμον, γλυκεῖα παρηγορία!

Σ' ἀκούω βαθεῖα στὴ σκοτεινὴ, ποῦ βρίσκεσαι κλεισμένους
Νὰ λὲς «Ἄχ πῶς μὲ κλείσανε καὶ ζώντανόν στο μνήμα».
Νὰ λὲς μὲ θρήνο, μ' ὄδυρμό καὶ μὲ πικρόνε πόνο
«Γιὰ πάντα ἐγὼ τὴν ἔχασα ἄχ τὴν ἐλευθερίά μου»
Βλέπω τὸ ὄχρῳ σου πρόσωπο πῶς τ' ὄφθειρεν ὁ πόνος,
Βλέπω τὸ δάκρυ τὸ πικρὸ πῶς τ' ὄχει αὐλακωμένο
Σὲ βλέπω, ὦ τρισάθλιε, στὴν ἔρημη φυλακὴ σου
Πῶς μὲ τὰ χέρια σου ἄγρια καταξεκλάς τὰ στήθη
Κι' ἀπελπισμένα καὶ βαρεῖα στὴ ἄθλια κεφαλὴ σου
Πέφτουνε καὶ σκληρόκαρδα τραβοῦνε τὰ μαλιά σου,
Ὅπου τὰ ξεριζώνουνε μ' ἀνέκφραστη μανία
Κι' αἶμα θολὸ, κατάμαυρο τρέχει στο μέτωπό σου.

Σ' ἀκούω βραχνά, σὰ μούγκρισμα θεριοῦ ξαγριωμένου
Νὰ λὲς «ποῦ εἶν τὰ δάση μου; ποῦ εἶναι τὰ βουνά μου;
»Ποῦ εἶν' τὰ κρύα μου νερά; οἱ δύσβατοί μου λόγχοι;
»Οἱ ἀνθισμένοι κάμποι μου; τὰ χλοερά μου πλάγια;
»Τάχασα! . . . πᾶνε . . . ὦ λευτεριά, ὅλα μὲ σὲ τὰ πῆρες,
»Μὲ γύμνωσες καὶ μ' ἄφηκες, ὡσὰν τὴν ἔρημη χήρα
»Νὰ σέρνωμαι κατὰδικος, νὰ ντρέπωμαι ποῦ βλέπω
»Ὡσὰν τοῦ σκλάβου ὀλόγυμνη τὴ λιγερὴ μου μέση
»Ποῦ τ' ἄρματά μου φόρεις . . . Μοῦ τ' ἄδραξαν κι' ἐκεῖνα.
»Ὅ, τι κι' ἂν εἶχα τ' ἄδυνα νὰ τὰ ξαναγοράσω
»Θὰν ἔδιναν νὰ τάπερναν τὸ αἶμα τῆς καρδιάς μου.

»Ὡ λευτεριά μου σ' ἔχασα, ὦ νὰ μὴν εἶχα δάκρυα
»Νὰ σ' ἔκλαιγα, γιατί ποτὲ δὲν ἔκλαψα, καὶ τώρα
»Νοιώθω τὸ δάκρυ π' ὄρχεται βαθεῖα π' ὀ τὴν καρδιά μου
»Θολὸ, βαρὺ, φαρμακερὸ, ποῦ καίει τὰ σ' ὠθηκά μου.

Καὶ μὲ πικρὸ παράπονο καὶ μὲ φωνὴ σβυμένη

»Μ' ἐγέννησ' ἔλεγε, κι' ἐμὲ μᾶνα γλυκεῖα στὸν κόσμο
»Μ' ἀνάθρεψε μὲ τὸ φιλι, μὲ τὸ πικρὸ τὸ δάκρυ
»Καὶ τώρα, ἄχ ἡ δύστυχη στο μνήμα της κοιμᾶται.
»Ὡ κάλλιο ποῦ δὲν ἔζησε ἡ ἔρημη νὰ μὲ θάψῃ,
»Θεὲ μου! τὴν λυπήθηκες, ἄχ! καὶ γιὰ αὐτὸ τὴν πῆρες
»Γιὰ νὰ μὲ ἰδῇ στὰ σίδερα τὸ μοναχὸ παιδί της
»Γιατὶ πικρὰ θὰν ἔλεγε ποῦ κάλλιο πεθαμμένο
»Νάπεφτ' ἀπὸ τὰ σπλάχνα της στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ κόσμου.

»Ἐρημος, ξένος εἶμ' ἐγὼ στὸν ὠμορφο τὸν κόσμο
»Ξένος, ὦ φρίκη, κι' ἄνθρωπος γιὰ μ' ἐμένα δὲ θὰ κλάψῃ.
»Ἄλλ' ἓνα δάκρυ καὶ γιὰ μὲ πικρότατο θὰ πέσῃ
Κι' ἂν καὶ οἱ θνητοὶ μ' ἀρνήθησαν ἐκεῖνη θὰ μὲ κλάψῃ.
Ἀγάπη μου γιὰτ' ἔρχεσαι, γιὰ νὰ μὲ τυραννήσῃς;
Κι' ὡσὰν νεράϊδα ὠμορφη, μέσα βαθεῖα στο νοῦ μου
Νὰ μοῦ θυμᾶς τὸν ἔρωτα, νὰ μοῦ θυμᾶς τὴν νεότητη;
Ποῦ μοῦ σπαράζουσαν τὴν καρδιά, δυστυχισμένο πλάσμα;
Ψυχὴ μου, ἂν σὲ ἔβλεπα, θὰ σοῦλεγα, θυμᾶσαι. . . . ;
Θυμᾶσαι ἐκεῖνη τὴ βραδεία . . . θυμᾶσαι τὸ φεγγάρι;
Θυμᾶσαι, ἀγάπη μου γλυκεῖα, τὰ λόγια τῆς ἀγάπης;
Ἄν τὰ θυμᾶσαι, δύστυχη, δὲ θὰ μ' ἀλησμονήσῃς. . . .
Τὰ λόγια, ἄχ ἐφύγανε, τὰ πῆρε ἀνεμοζάλη. . . .
Καὶ τὸ φεγγάρι θὰ νὰ βγῆ, ψηλὰ στὰ κορφοβούνια,
Θὰ μὲ ζητᾶς δὲ θὰ μὲ ἔρῃς, μὰ κείνο μίαν ἀχτίδα
Θὰ ρίξῃ ἄχ στο μνήμα μου, μνήμα λησμονημένο;

Οἱ πεθαμένοι ἂν βγαίνουνε ἀπὸ τὸ μαῦρο μνήμα
Καρτέρει με κι' ἐμένανε μέσα στὴν ἀγκαλιὰ σου
Γιατὶ γιὰ σέβανε νὰ ἰδῶ θέλω τῆς γῆς τὴν ὄψι,
Μὴ μ' ἀρνηθῆς, μὴ φοβηθῆς, φῶς μου, τὸ λείψανό μου
Θυμῆσου ποῦ μ' ἀγάπησες, μὴ μ' ἀναθεματίσῃς.
Θυμῆσου ποῦ σ' ἀγάπησα κι' ἔλα στὴν ἔρημιά μου
Νὰ ἔρῃς τὸν ἔρμον τάφο μου κι' ἓνα πικρὸ σου δάκρυ
Νὰ πέσῃ ἄχ! στο χῶμα μου, ὅπου θὰ μὲ σκεπάζῃ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

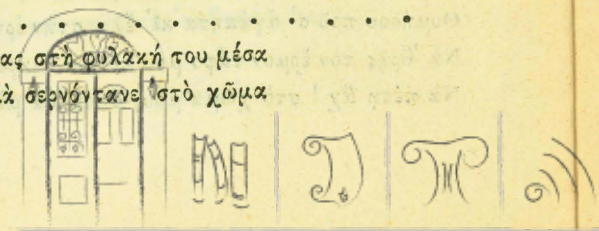
Γιατί στον κόσμο, δύστυχη, δὲν καρτερῶ ἄλλο δάκρυ
Ἄλλο παρά τὸ δάκρυ σου, ἄχ μὴ μ' ἀλησιμονήσης!

Ὡ Συμφορά! ἡ ἔρημιά, ἡ θλίψις θὰ μὲ φάη,
Τὰ σίδερα θὰ λουίσουνε τὸ 'λεύθερό μου πόδι,
Πῶτρεχε κάμπους καὶ βουνά, χώραις, χωριά. λειβάδια,
Κι' ὁ κόσμος ἐκαμάρωνε τὰ δλόξανθα μαλιά μου
Τὸ ὠμορφό μου ἀνάστημα κι' αὐτὴ τὴ δύσμη μου
Τοῦ σβυέται μεσ' στὰ σίδερα, καὶ βλέπω, δυστυχιά μου
Μέσα στοῦ νοῦ μου, στὴν καρδιά νὰ σκώνεται ἡ ἀγχόνη,
Πελώρια, θεόρατη, κατάμαθρη, ὡς τὸν ἄδη . . . .
Ἄ ναι σὲ βλέπω, δήμιε, ποῦ μ' ἀγριοκυττάξεις
Καὶ στοῦ λαιμό μου ἀλαίμαργα μοῦ ρίχτεις τὴ θηλειά μου
Τὸ αἷμα μου σταῖς φλέβαις μου τὸ νοιόθω παγωμένο
Μοῦ πιάνεται ἡ ἀναπνοή, μοῦ φαίνεται ἀπὸ τώρα
Ποῦ πνίγωμαι . . . . ὦ συμφορά! τριγύρω μου, σιμά μου
Βλέπω ἕναν κόσμο δυστυχή . . . . δυστύχευς' ἀπὸ μένα
Ὡ πεθαμένοι φύγετε, ὁ Λάμπρος ζῆ ἀκόμα! . . . .

Κατάμαυρα φαντάσματα τὸν ἔσπρωχαν μὲ βία
Τοῦ φτούσανε τὸ πρόσωπο, τοῦ δείχτανε τὸ αἷμα
Ἐκεῖνο ποῦ τοὺς ἔχυσε, τοῦ ρίχτανε στοῦ στόμα
Αἷμα πηχτὸ νὰ καταπιῇ κι' ἐκεῖνος μεσ' στοῦ χῶμα
Τὸ πρόσωπό του ἔκρυβε, κι' ἐφώναζε, ἐλάτε
Ὡ δῆμιοι σὰς καρτερῶ μ' ἀτάραχη καρδία
Ἐλάτε νὰ μὲ σώσετε ἀπὸ τὸν τόσον κόσμο
Ὅπου ἐγὼ δυστύχευσα, κι' ἐκδίκησι γυρεύει

Δὲ φαίνετοῦτε δῆμιοι ἀλλ' οὔτε ἡ ἀγχόνη
Ἄλλὰ ὁ Λάμπρος μοναχὸς στὴ σκοτεινὴ φλακὴ του
Ἐβλεπε μαύρη κόλασι ποῦ τὸν ἀκαρτεροῦσε

Σὰν πληγωμένους λέοντας στὴ φυλακὴ του μέσα
Χτυπιόντανε καὶ σὰν ὀχλὸν ἀσπρόντανε τὸ χῶμα

Καὶ ἀντὶς φαρμάκι ἔβγαναν τ' ἀμαρτωλά του χεῖλη
Βλαστίμαις καὶ φοβερισμοὺς καὶ ἀδικαῖς κατάραις,
Καὶ πάντοτε σφιχτότερα ἔνοιωθε στοῦ λαιμό του
Χέρι σκληρὸ ποῦ τῶσφιγγε τὴ φοβερὴ θηλειά του.
Λιχταρίζ' ὅλη ἡ σάρκα του καὶ τὰ ξεψυχοσμένα
Τὰ στήθια του τοῦ φαίνεται ποῦ οἱ ἔρμοι πεθαμένοι
Τοῦ πάτηγαν θυμώντας του τὰ κακουργήματά του.
Θεὸ μου! ἐψυθύρισαν τ' ἀμαρτωλά του χεῖλη
Εἶναι κι' ἐδῶ ἡ κόλασις τὴ νοιόθω στὴν καρδιά μου
Τὴν νοιόθω, Θεὸ μου, στὴν ψυχὴ ὁποῦ μὲ κατακαίει.

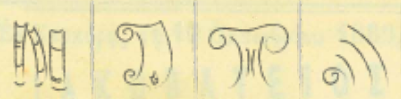
Θυμήθηκε ποῦ τῶμεινε ἕνα μικρὸ λεπίδι.
Ποῦ τῶκρυφε κατάσαρκα, κι' ὁποῦ καλαῖς ἡμέραις,
Μ' ἐκεῖνο στὰ λημέρια του ἔκοβε τὸ ψωμί του,
Τ' ἄδραξε καὶ τὸ κύτταξε στυλὰ στυλὰ πολλὴ ὥρα
Κι' ἕνας πικρὸς χαμόγελος τοῦ φάνηκε στοῦ στόμα
Θυμήθηκε καλὸν καιρὸν στὰ κλέφτικα ἡμέρια,
Πάλε τὸ ματακύταξε, τοῦ θόλωσε τὸ μάτι
Συγνέφιασε τὸ μέτωπο, ἐσπάραξ' ἡ καρδιά του,
Φαρμακωμένο δάκρυ του ἔπεσε στοῦ λεπίδι.
Ἐτρέμανε τὰ χέρια του ποῦ λὲς καὶ νὰ βραστοῦσαν
Φωτιὰ, ἀστραπὴ, καὶ τρεῖς φοραῖς μὲ τρομασμένο χέρι
Τὸ ζύγωσε στὰ στήθη του καὶ τῶσπρωχνε μὲ βία
Ἡ δευλιασμένη του καρδιά ποῦ ἔλιπιζε νὰ ζήσει,
Καὶ πάλαι ἀπελπίστηκε καὶ πάλαι στοῦ λαιμό του
Τὸ ζύγωσε . . . . ἀνατρίχιασε, καὶ ὄλος ὁ ἔρμος κόσμος
Μὲ μιὰ φωνὴ τοῦ φώναζε, Ληστή! Κακοῦργε! Κλέφτη!
Θὰ νὰ σὲ σφάζη, ὦ δειλὲ, ἐκεῖνο τὸ μαχαίρι
Πῶκοβες ὄχι τὸ ψωμί τοῦ κόπου σου στοῦν κόσμο
Ἄλλὰ ἐκεῖνο πῶκοβε πάντα ψωμί κλεμμένο!
Στὴν ὕβρι ἐκείνη ἐμούγκρισε ἀπὸ τὴ γῆ πετιέται
Ἐχγριωμένος σὰ θεριδ, μὲ τὰ μαλιά σκωμένα
Καὶ μὲ τὰ μάτια δλάνυχτα, σὰν κ' ἐπιθοβολοῦσεν,
Ἐσφιξε μὲς τὸ χέρι του τὸ φοβερὸ λεπίδι.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ
Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Η Ν Ο Υ Σ
Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Η Ν Ο Υ Σ
Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Η Ν Ο Υ Σ

Τὰς Περὶ τῆς
Σοφίας καὶ τῆς
ἀρετῆς ἐπισημοποιήσας

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ